

KASTRACIJA

Okrog 6. do 7. meseca starosti postane samček spolno zrel. Kot pri samičkah, je tudi pri samičkih najbolje, če se poseg opravi, dokler je še mlad, čeprav je seveda možno poseg opraviti v katerikoli starosti živali. Nekastrirani samički imajo lahko številne zdravstvene težave, povezane s hormoni. Razvijejo se jim lahko rak prostate, perianalni tumorji, rak testisov. Kastracija zelo zniža tveganje za te bolezni.

Nekaj prednosti za lastnika sterilizirane mačke/kastriranega mačka:

- ▶ izogne se nezaželenim mladičem in iskanju domov zanje,
- ▶ samec ne označuje (markira) teritorija,
- ▶ ne bo potrebno poslušati neprijetnih mačjih koncertov in tuljenj ob borbah mačjih samcev in vonjati za nas ljudi neprijetnih 'mačjih vabil', ki jih puščajo pred vrati zaljubljeni samički,
- ▶ mačke (samički in samičke) ne bodo podvržene okužbam z neozdravljivimi nalezljivimi mačjimi boleznimi,
- ▶ ne bo mu potrebno porabljati denarja pri veterinarjih za zdravljenje, ker mačka ali maček ne bosta podvržena boleznim, ki bi jih lahko dobila ob stiku z necepljenimi in okuženimi tujimi mački.

ŽIVALI NISO DARILLO

Otroci si pogosto želijo srčkanega kučka, malo muco ali mehkega zajčka in starši pogosto otroku uresničijo željo. Vendar - živali so živa bitja, ki enako kot ljudje potrebujejo ljubezen, toplino in skrb. Žival je odgovornost in ne igrača, ki se jo po uporabi zavrže. Preden podležete otrokovim željam, dobro premislite, ali ste pripravljeni za hišnega ljubljencega skrbeti do konca njegovega življenja (pri psih in mačkah je to lahko 15+ let), mu omogočati zdravo in kvalitetno bivanje ter nuditi vso potrebno veterinarsko oskrbo.

NEDOPUSTNO RAVNANJE Z ŽIVALMI

Če veste za primere, kjer živali živijo v neprimernih bivalnih razmerah, nimajo dovolj hrane ali vode, so poleti na soncu in nimajo zagotovljene sence ter sveže vode, lastniki ne poskrbijo zanje, če so bolne; so zaprte ali priklenjene na osamljenih območjih ali zapuščenih njivah, v nemogočih pogojih, poskušajte (če je možno) **nemudoma osebno opozoriti lastnike** na napake in počakajte na njegov odziv. Za pomoč se lahko obrnete tudi na Društvo za zaščito živali Postojna, čeprav to po zakonu nima nikakršnih posebnih pooblastil za ukrepanje in lahko stori le to, kar lahko stori vsak posameznik: opozori lastnika in/ali poda prijavo veterinarski inšpekciji. Če se razmere kljub opozorilu ne izboljšajo in se nedopustno ravnanje z živaljo nadaljuje, nemudoma prijavite kršitev na pristojno veterinarsko inšpekcijo. V prijavi navedite natančen opis domnevnega nedopustnega ravnanja z živaljo, njeno lokacijo ter po možnosti tudi podatke lastnika živali. **Podatkov prijavitelja inšpektor v nobenem primeru ne bo posredoval tretjim osebam, zato je bojazen, da bo kršitelj izvedel za vašo prijavo, povsem odveč!** Inšpekcija je dolžna preveriti vsako prijavo, ki jo prejme. Glede na ugotovljeno stanje se odloči za primeren ukrep, ki je lahko opozorilo ali kazen. Kot prijavitelj imate seveda možnost dobiti informacijo o razpletu prijave, a morate to željo ob prijavi poudariti.

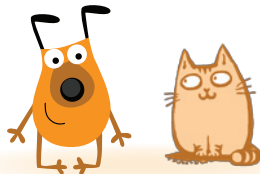
V primeru, da je žival v **življenjski nevarnosti** (pretepanje, zbadanje, udarjanje, dušenje živali, spolna zloraba, streljanje živali, zaprta žival v avtomobilu ob visokih zunanjih temperaturah...) **nemudoma pokličite policijo**, ki mora priti na kraj dogodka. To velja v primerih, ko je reakcija nujna (preden bi inšpekcija prišla, bi bilo za žival lahko že prepozno).

Zakon o zaščiti živali kot mučenje živali opredeljuje vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju; ter nepotrebno ali neprijemljivo usmrtilitev živali.

KAKO LAHKO POMAGATE

Društvu za zaščito živali Postojna lahko pomagate na več načinov:

- ▶ postanete aktivni član društva,
- ▶ postanete podporni član društva,
- ▶ s finančnim prispevkom na TRR društva,
- ▶ s sodelovanjem v humanitarnih akcijah društva,
- ▶ z ozaveščanjem ljudi o pravilnem odnosu do živali in nujnosti sterilizacije/kastracije lastniških živali.

POMEMBNI PODATKI

DRUŠTVO ZA ZAŠČITO ŽIVALI POSTOJNA

p.p. 54, 6230 Postojna • ☎ 031 513 506 • ✉ dzppz@gmail.com

• Društvo za zaščito živali Postojna

ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI POSTOJNA

Cesta v Staro vas 20, 6230 Postojna • ☎ 040 426 423

• <http://www.zavetisce-postojna.si>

(zavetišče pokriva občine Postojna, Pivka, Cerknica, Loška dolina, Bloke)

UPRAVA RS ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

OU Postojna • Kolodvorska cesta 5a, 6230 Postojna

• ☎ (05) 721 15 50 • ✉ OU-Postojna.UVHVVR@gov.si

POLICIJA ☎ 113

UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE ☎ 112

OBČINA
POSTOJNA

RUDOLF Z
IZVEDBA, REŠEVANJE, VARNOST
SILVA BAJC
SILVA BAJC
www.rudolfz.com

Izdalo: Društvo za zaščito živali Postojna, zanj Silva Bajc

Izvedba: Rudolf Z d.o.o., Naklada: 5.500 izvodov, september 2014

Hvala zavodu Mačja hiša za dovoljenje kopiranja dela besedil s strani www.macjahisa.si

DOBRO JE VEDETI

**DRUŠTVO ZA ZAŠČITO
ŽIVALI POSTOJNA**

KAJ STORITI, ČE NAJDETE ŽIVAL?

Kaj storiti, če je žival poškodovana?

Če je žival poškodovana, se predvsem nikoli ne obrnite stran, pač pa nemudoma ukrepajte: po Zakonu o zaščiti živali smo taki živali dolžni pomagati! Seveda najprej poskrbite za lastno varnost: poškodovane živali so lahko nevarne, zato z njimi ravnejte previdno. Poskusite žival zadržati in takoj obvestite Zavetišče za živali Postojna, ki se mora odzvati najkasneje v 4 urah.

Kaj storiti, če opazite zapuščeno ali izgubljeno žival?

- ▶ Če opazite žival, ki deluje zmedeno ali izgubljeno, se najprej pripravite, ali ni v bližini njenega skrbnika. Če je žival videti sestradana ali se več dni zadržuje na istem kraju, potem je velika verjetnost, da se je izgubila ali je zavržena.
- ▶ Povprašajte v bližnji okolici, morda žival kdo pozna. Poskusite jo pridržati ali začasno namestiti na varen prostor.
- ▶ Če ima žival ovratnico, pogledajte, ali ima morda obesek s podatki o skrbniku.
- ▶ O najdbi živali pa takoj obvestite pristojno zavetišče za živali, ki je po zakonu dolžno poskrbeti za odvoz in namestitev izgubljene ali zavržene živali v 24 urah po obvestilu.
- ▶ Če žival ovira promet in zato predstavlja nevarnost, nemudoma pokličite policijo na številko 113.

KAJ STORITI, ČE POGREŠATE ŽIVAL?

Če se vaša žival izgubi, ste jo dolžni aktivno iskati. Samo čakati, če se bo vrnila sama, ni dovolj.

Zakon o zaščiti živali: »Kdor izgubi žival, o tem obvesti zavetišče oziroma pristojno veterinarsko organizacijo.«

Pravilnik o zaščiti hišnih živali: »Skrbnik živali mora morebitno izgubo živali v roku 72 ur prijaviti najbližjemu zavetišču za zapuščene živali. Če lastnik izgube živali ne prijaviti v roku treh dni, se smatra, da gre za namerno zapustitev živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali.«

Če je bila vaša žival nameščena v zavetišče in v 8 dneh ne pridete ponjo, jo lahko oddajo v nov dom. Kot lastnik/lastnica ste dolžni zavetišču poravnati oskrbne stroške za vsak dan, ki ga je vaš ljubljenček tam preživel in tudi zato se vam spleča z iskanjem potruditi.

Predlagamo vam, da storite vsaj nekaj od naslednjega:

- ▶ naredite plakate s fotografijo in osnovnimi podatki o vaši izgubljeni živali in jih nalepite v okolici kraja, kjer je bila žival nazadnje opažena,
- ▶ pokličite lokalno radijsko postajo ali časopise in tam objavite oglas,
- ▶ obvestite Društvo za zaščito živali Postojna,
- ▶ pokličite v Zavetišče za živali Postojna in jih obvestite o pogrešani živali,
- ▶ obvestite vse lokalne veterinarske postaje, kakšno žival pogrešate (morda jo bo kdo pripeljal na odčitavanje čipa).

PROSTOŽIVEČE MAČKE

Brezdomne prostoživeče mačke predstavljajo problem v mestih in na podeželju. In ta problem je večini ljudi skrit. Tavajočega, brezdomnega psa marsikdo opazi, za mačko se malokdo zmeni. Ampak so povsod okrog nas. Na smetnjakih, pod avtomobili, v kletih in zapuščenih stavbah...Večina ljudi hodi mimo njih in se zanje ne zmeni, mnogi jih podijo, redki pomagajo. Ljudje se žal še vedno premalo zavedajo pomena in odnosa ČLOVEK - ŽIVAL.

Prostoživeče mačke so v veliki večini potomke lastniških in zapuščenih mačk. Ponekod živijo v kolonijah, ki lahko štejejo tudi do 30-40 mačk.

Od kod so prišle vse te mačke?

- ▶ Nekatero od njihovih prednikov so sicer imele lastnike, ki pa so jih spuščali ven, ne da bi jih predhodno sterilizirali oz. kastrirali. Prišlo je do legla mladičev, ki so se morda skotili v kakšni temni kleti in kot po čudežu preživeli ter čez dobre pol leta ali najkasneje leto dni že poskrbeli za naslednje generacije brezdomnih mačk ...
- ▶ Druge so morda imele dom, dokler so bile ljubki mladiči. Morda celo do takrat, ko je njihov lastnik odšel na dopust, mačko pa postavil pred vrata, češ »...se bo že znašla ... saj je vendar mačka«. Če je bila toliko iznajdljiva, da se je nenadni spremembi lahko prilagodila, je za silo sicer preživela, drugače pa je dneve dolgo prestrašena in preganjana počasi ugašala od lakote in žeje, če se seveda, nevajena življenja zunaj, ni takoj znašla pod kolesi avtomobila...
- ▶ Morda je bila celo ljubljena, dokler lastniki niso opazili, da pričakuje mladičke ... Potem pa so jo »kaznovali« tako, da so jo tik pred kotivijo, ko bi najbolj potrebovala bližino in skrb svojega človeka, postavili pred vrata, jo zapeljali daleč stran od doma, pustili v prvi vasi ali naselju, morda odvrgli v gozdu...
- ▶ Morda so celo dopustili, da je skotila svoje mladičke, enega od njih obdržali, ker je tako ljubeč, »pa še samček je in ne bo nosil domov mladičkov«, ostale mladiče na nehuman način ubili, mamo pa spodili ali odvedli od doma...

Kljub temu, da jim pravimo prostoživeče mačke, so odvisne od nas. Običajno jih hranijo ljubitelji živali, ki za njihovo prehrano in včasih tudi veterinarsko pomoč pogosto plačujejo iz svojega žepa. Žal pa so taki ljudje redki. In žal se najdejo tudi taki ljudje, ki mislijo, da jih ti hranijo le zato, da jih potem prodajajo vzhodnjaškim restavracijam...

Prostoživečim mačkam nekateri pravijo nikogaršnje mačke, vendar niso... **so naša skupna last in o dgovornost.**

Zakaj je potrebno mačke sterilizirati oz. kastrirati?

Zato, ker lahko ena sama nesterilizirana samica skupaj s svojim potomstvom v samo sedmih letih spravi na svet 420.000 potomcev.

S sterilizacijo oz. kastracijo pomagamo mačkam preživeti, hkrati pa omejimo številčnost kolonij. S tem, ko poskrbimo za sterilizacijo/kastracijo prostoživečih mačk, preprečujemo tudi širjenje neozdravljivih mačjih bolezni, ki se na ljudi sicer ne prenašajo, za mačke pa so lahko usodne, saj se prenašajo predvsem s paritvijo in pretepi.

Kdaj in zakaj sterilizirati oz. kastrirati prostoživeče mačke?

Čim prej. Samice namreč lahko postanejo spolno aktivne že pri 4 mesecih. Samice praviloma lahko sterilizirajo tudi med brejostjo. Kadar pa nas prostoživeča mačka prehití s kotivijo, jo je vseeno dobro takoj sterilizirati, saj zaradi posega ne bo izgubila mleka, poskrbeti pa je treba, da se čim prej vrne k svojim mladičem.

Kaj storiti, če se v moji okolici pojavi prostoživeča mačka?

Ukrepati je treba takoj. Obvestite zavetišče, ki je dolžno poskrbeti za odlov prostoživeče mačke, njeno sterilizacijo/kastracijo in vrnitev v okolje, v katerem je bila najdena. Po zakonu mora stroške veterinarskega posega kriti lokalna skupnost (občina).

Izkušnje kažejo, da ljudje prepozno vprašajo za nasvet oziroma pomoč. Namesto da bi poklicali zavetišče ali društvo takoj, ko v svoji okolici opazijo novo mačko, pokličejo šele takrat, ko postane število mačk moteče. **Zato je nujno, da ukrepate takoj, ko se v vaši okolici pojavi prostoživeča mačka.**

Kakovost življenja steriliziranih/kastriranih prostoživečih mačk je bistveno boljša in tudi naše sobivanje z njimi je v eliko prijetnejše. Za okolico so manj moteče, ker se ne pretepajo in ne pariyo. Priporočljivo je tudi, da sterilizirane/kastrirane prostoživeče mačke redno hranite. Le tako je mogoče nadzirati njihovo število in zdravstveno stanje. Treba se je zavedati, da prostoživeče mačke v naši okolici so in imajo pravico tudi ostati. Tudi zakon pravi, da jih ne smemo odpeljati drugam ali jim škoditi na kakršenkoli način.

Prostoživeče mačke se ob sterilizaciji/kastraciji označi tako, da se jim odšči pne del vrha levega uhlja. V okolje, v katerem so bile odlovljene, se vrača zdrave mačke, testirane in negativne na virusa FIV in FeLV (mačji aids in mačja levkoza) ter mikrosporijo. Mladiče prostoživečih mačk, ki jih je mogoče socializirati, oskrbi zavetišče ter jih odda v posvojitev.

STERILIZACIJA IN KASTRACIJA

11. člen Zakona o zaščiti živali: Skrbnik hišne živali mora z osamitvijo, kontracepcijo, sterilizacijo ali kastracijo živali preprečiti rojstvo nezaželjenih živali, oziroma tistih živali, katerim ne more ali noče zagotoviti oskrbe po tem zakonu.

Sterilizacija in kastracija sta v dobro lastnikov mačk, mačk samih in okolja. Sta najbolj priporočljiv kompromis - pobijanje mladičev je namreč nezakonito!

STERILIZACIJA

Sterilizacija se lahko opravi že od 2. do 5. meseca starosti. Zmotno je mišljenje, da naj ima mačka vsaj enkrat leglo, preden se jo sterilizira. Takšno mišljenje ne vodi v nič drugega kot v rojstvo mnogih nezaželenih mladičev, ki so potem takoj ob rojstvu ubiti, ali kasneje pahnjani na cesto. Če se samici mladiče takoj po rojstvu pobije (kar je ne samo nezakonito dejanje, temveč tudi nečloveško) ali odvzame, ji to povzroči velik stres, poleg tega jo nagon sili k ponovnemu parjenju. Pri hišni ljubljenki, ki se jo sterilizira pred prvo gonitvijo, je zelo zmanjšano tveganje za razvoj raka jajčnikov, maternice in seskov.